

Herkullista satoa

viljelylaatikosta

NÄIN ONNISTUT!

1. kasvatuksen tasapaino
2. taimikasvatus
3. hyvä maa
4. kastelu
5. lannoitus
6. kutsumattomat vieraat
7. kumppanuuskasvit

8. LAATIKON HELPOT JA HERKULLISET

- tomaatti
- kurkku
- kurpitsat
- pavut
- herneet
- salaattit
- yrtit

1. kasvatuksen tasapaino

KOSTEUS

LÄMPÖ

VALO

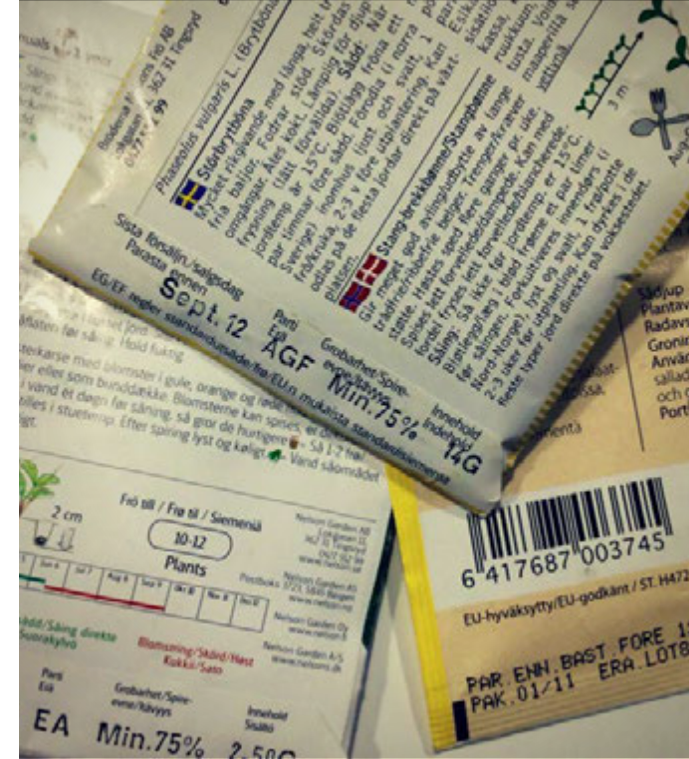
Kaikkea samassa suhteessa!

esikasvata taimi

tomaatti
paprika
papu
yrtit
samettikukka
kurkku
lehtikaali
chili
peruna (idätys)

kylvä suoraan

salaatti
papu, herne
mangoldi
retiisi
kehäkukka
pinaatti
kurkku
lehtikaali
tilli
härkäpapu

2. taimikasvatus

- puhtaat taimipotit
- tuoreet siemenet
- oikea ajoitus
- riittävä valo
- oikea kylvösyvyys
- oikea lämpö ja kosteus

- Siirrä kasvi suurempaan ruukkuun kun sirkkalehtien lisäksi siihen on kasvanut oikea lehtipari
- Irrota varovasti kosteasta mullasta esim. lusikalla tai puikolla
- Paina puutarhamultaa sisältävään ruukkuun kolo ja aseta taimi siihen niin että juuret eivät taitu tai katkea
- Varjele auringonpaisteelta ensimmäiset päivät, siirrä ulos vähitellen

3. hyvä maa

- pysyy ilmavana
- sisältää eloperäistä ainesta kuten luonnossa
- pieneläintoimintaa
- kasvit vuorottelevat
- hyviä mikrobeja ja sieniä-> mykorritsa
- pinta on kuohkea

vuoroviljely

1. VUOSI

kurpitsa,
valkosipuli,
kaalit, kurkku

2. VUOSI

juurikkaat,
salaatit, sipuli,
persilja

3. VUOSI

peruna,
timjami,
oregano

4. VUOSI

papu,
herne,
apila

4. kastelu

- taimien kastelu
altapäin/ sumutus
ylhäältäpäin
- samanlämpöinen
vesi
- kastelu lämpötilan
mukaan
- kastele kerralla
paljon ja harvemmin

5. lannoitus

- N-P-K
- N=typpi, vihreän ja voimakkaan kasvun takaaja
- P=fosfori, sadon ja kukkimisen mahdollistaja
- K=kalium, vahvan kasvuston, vesitalouden ja yhteyttämisen takaaja

paljon ravinteita vaativat

- kaalit
- kurkku
- kurpitsat
- valkosipuli
- tomaatti

vähän ravinteita vaativat

- herne, pavut
- välimeren yrtit
- sipuli
- peruna

6. kutsumattomat vieraat

rikkakasvit

- haraa paljas maa viikoittain
- älä päästä rikkoja kukkimaan
- käytä katteita
- istuta ja kylvä tiheään
- hävitä rikat oikein - älä kompostoi monivuotisia
- venytä hermoja ja ole kärsivällinen - maa paranee pikkuhiljaa

tuholaiset ja kasvitaudit

- Tarkkaile kasveja
- Kastellun ja ravitun kasvin vastustuskyky on hyvä
- Kumppanuuskasvit vahvistavat toisiaan
- Taudit eivät viihdy ja leviä ilmavassa kasvustossa

- Kerää huonot kasvinosat pois
- Kirvoja vastaan toimii kylmä vesisuihku
- Kerää etanat heti pois ja houkuttele ne yöllä lautojen tai appelsiininkuorien alle

torjuntakasvit

- kirvat - tilli
- etanat - timjami, krassi
- kirpat, muurahaiset - minttu
- kärpäset - basilika
- sienet ja bakteerit -
valkosipuli

samettikukka
&
kehäkukka

7. kumppanuuskasvit

kurpitsa ♥ herne

papu ♥ tomaatti

kurkku ♥ salaatti

tomaatti ♥ persilja

sipuli ♥ tilli

herne >< sipuli

kaali >< papu

retiisi >< sipuli

salaatti >< peruna

tomaatti >< kurpitsa

8. LAATIKON HELPOT JA HERKULLISET

tomaatti

- Siemenet kylvetään maaliskuun puolivälissä
- Itää nopeasti normaalissa huoneenlämmössä
- Kasvaa nopeasti pituutta, taimea käännetään ja tuetaan keppiin tarvittaessa
- Aloitetaan lannoittaminen kastelulannoitteella noin viikko koulimisen jälkeen

- Runkotomaatista kasvatetaan yksirunkoinen poistamalla lehtihankoihin kasvavat pienet oksanalut
- Runko tuetaan narulla kattoon tai säleikköön seinustalle

- Runkotomaatin latva katkaistaan kun siihen on kehittynyt neljä raakileterttua
- Tomaatin lehtiä karsitaan loppukesästä, jotta kypsyvät raakileet saavat tarpeeksi valoa ja lämpöä

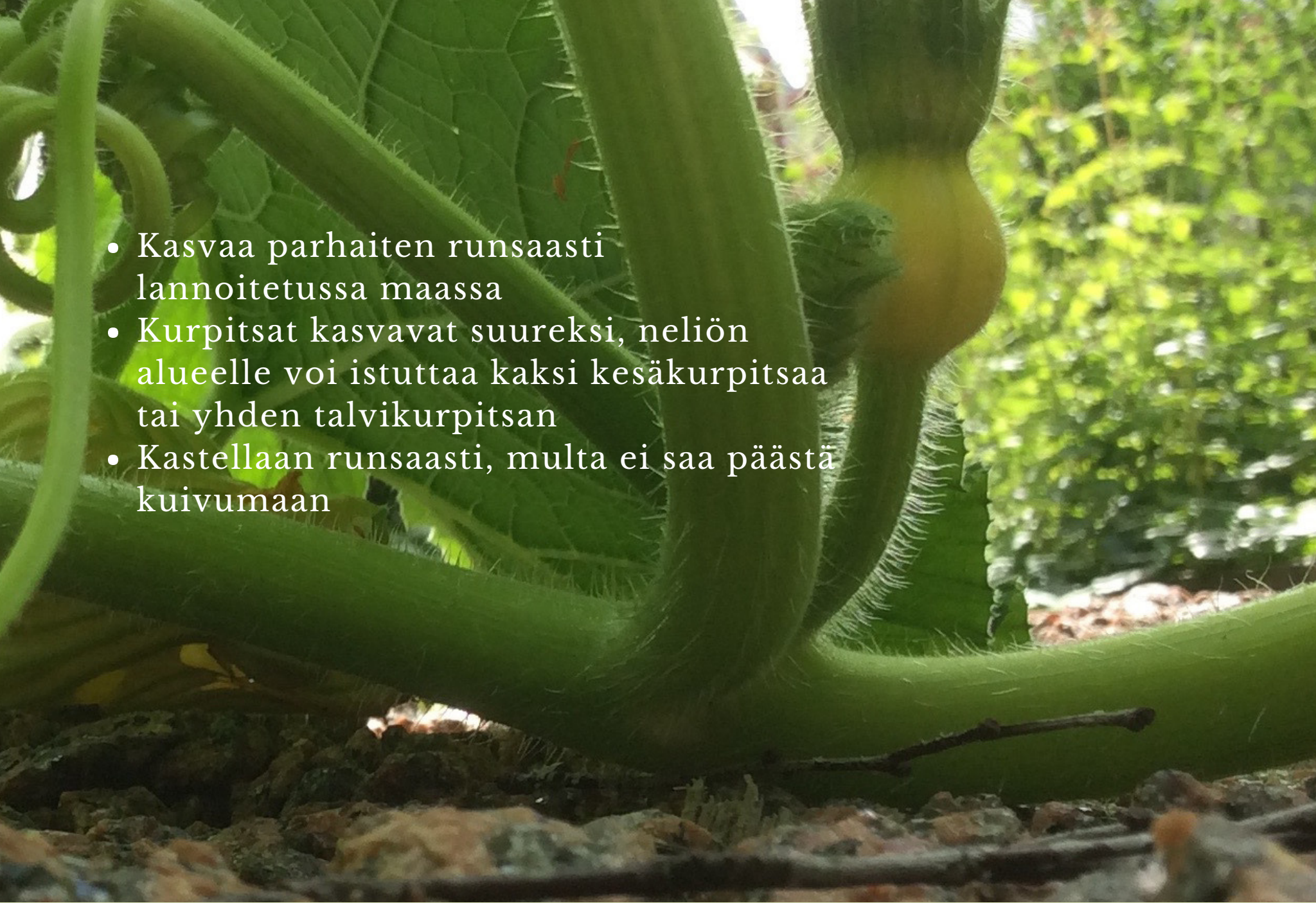
kurkku

- Kurkun siemenet itävät ja kasvavat nopeasti
- Hedelmät ovat sitä maukkaampia mitä paremmin niitä kastellaan, juuret eivät kuitenkaan pidä liiasta märkyydestä
- Jos kukkia ja hedelmänalkuja on paljon, niitä voi karsia pois jotta hedelmien kasvu vahvistuisi
- AVOMAANKURKKU kärsii helposti siirrosta joten on parempi kylvää vasta kasvupaikalleen
- Kasvaa 15 asteen lämpötilassa hyvin lannoitetussa maassa
-

kurpitsat

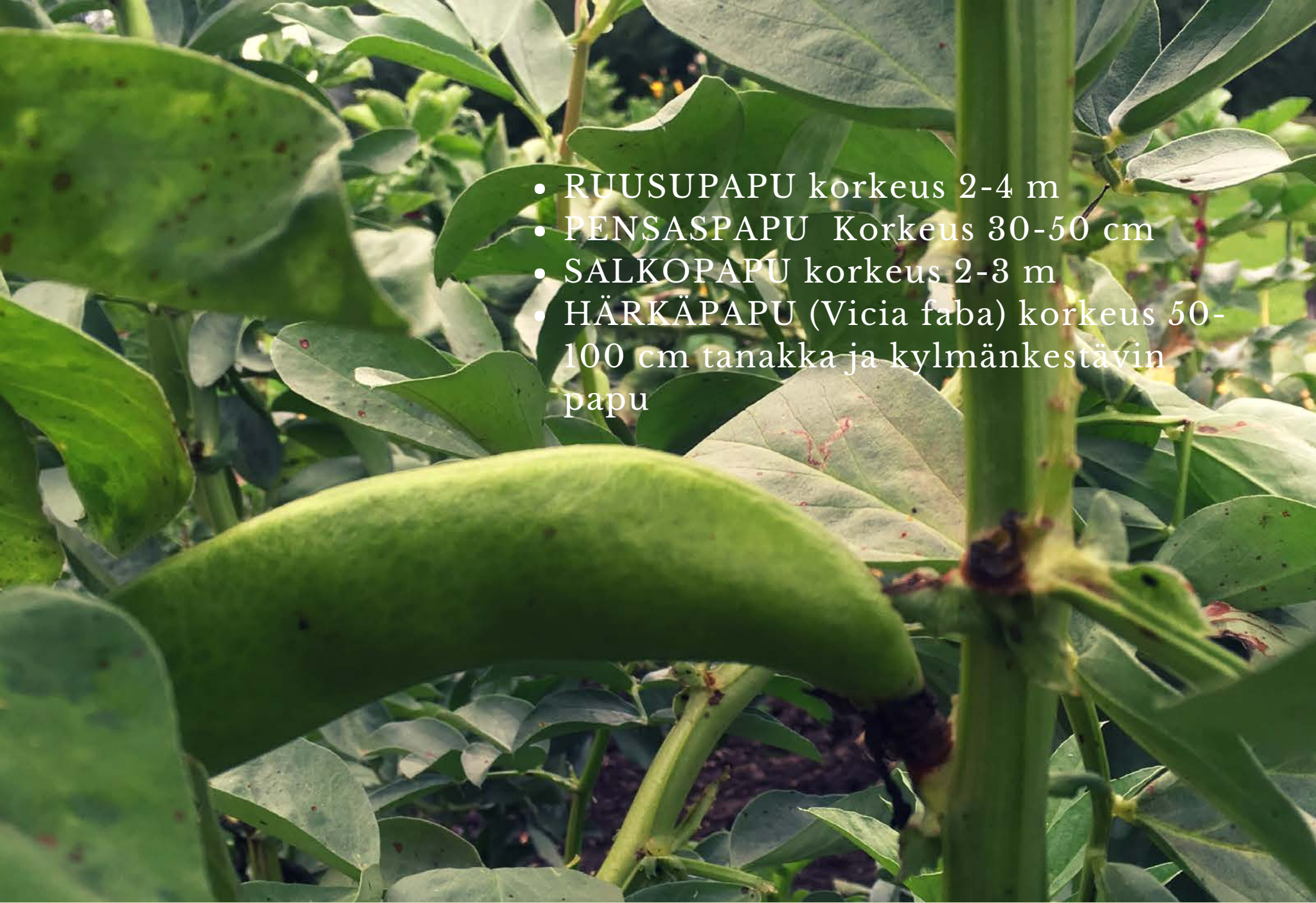

- Kurpitsan siemen itää ja kasvaa nopeasti
- Esikasvatetaan toukokuun alussa tai kylvetään avomaalle kesäkuussa
- Itää 15 asteen lämpötilassa
- Vaatii lämpimän ja aurinkoisen kasvupaikan, suojataan kylminä öinä harsolla

-
- Kasvaa parhaiten runsaasti lannoitetussa maassa
  - Kurpitsat kasvavat suureksi, neliön alueelle voi istuttaa kaksi kesäkurpitsaa tai yhden talvikurpitsan
  - Kastellaan runsaasti, multa ei saa päästä kuivumaan

pavut

- Siemen itää nopeasti ja kasvaa vauhdilla, liotetaan ennen kylvöä
- Esikasvatus vasta toukokuussa
- Viihtyvät lämpöisellä kasvupaikalla
- Voidaan kasvattaa ruukussa kun lannoitetaan hyvin
- Korjataan satoa jo nuorista paloista

-
- RUUSUPAPU korkeus 2-4 m
  - PENSASPAPU Korkeus 30-50 cm
  - SALKOPAPU korkeus 2-3 m
  - HÄRKÄPAPU (*Vicia faba*) korkeus 50-100 cm tanakka ja kylmänkestävin papu

herneet

- Viihtyvät karummassakin maassa ja lannoittavat maata
- Kasvu siemenestä nopeaa, kylvetään liotuksen jälkeen suoraan kasvupaikalleen
- Tuetaan kanaverkkoon tai tukikeppeihin
- Silpoydinherneet, sokeriherneet, taittoydinherneet

salaatit

- Keräsalaatti
- Lehtisalaatti
- Jäävuorisalaatti
- Kylvetään suoraan kasvupaikalleen, siemen itää nopeasti
- Ei vaadi syvää multatilaa
- Valoisa ja kostea kasvupaikka, ei liikaa paahdetta
- Kylvä pitkin kesää
- Siemen ei idä kuumassa

monivuotiset yrtit

minttu
sitruunamelissa
oregano
timjami
(rosmariini)
persilja (kaksivuotinen)
ruohosipuli
lipstikka
iisoppi

yksivuotiset yrtit

korianteri
basilika
tilli
maustekirveli

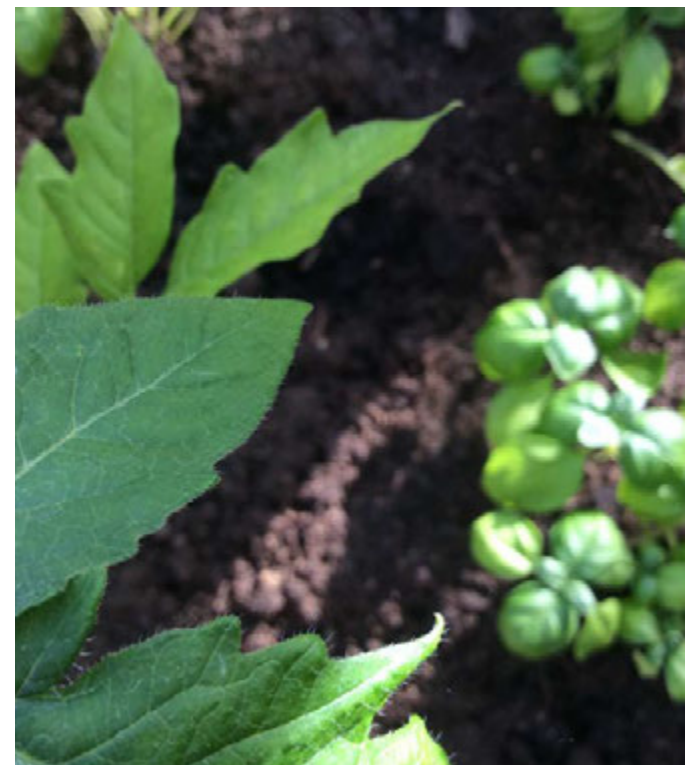

basilika

- Siemenet itävät lämpimässä
- Kastellaan aamuisin tai päivällä
- Latvotaan jotta tuuheutuu
- Kerätään lehdet ennen kukkimista

persilja

- Siemenet itävät viileässä hitaasti
- Viihtyy kevyessä varjossa
- Ei siedä kuivuutta

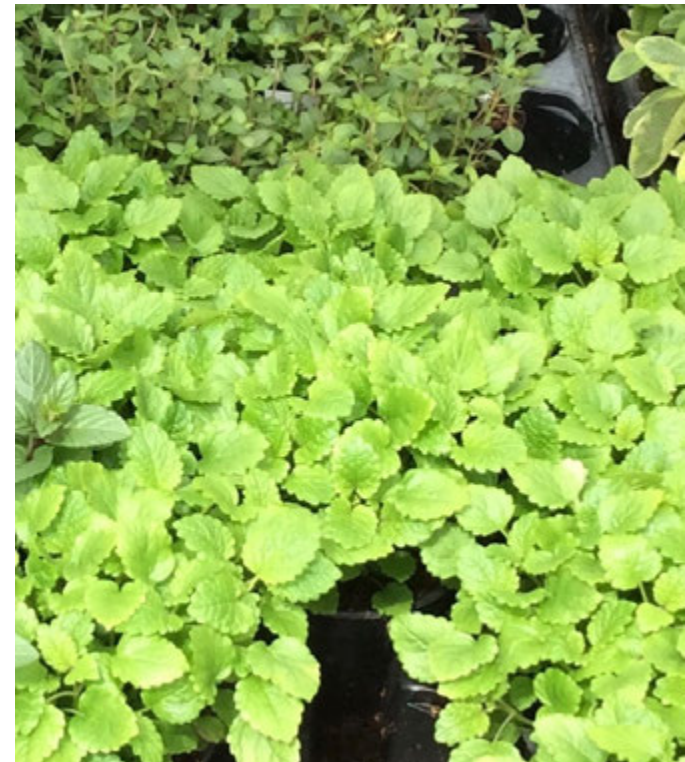
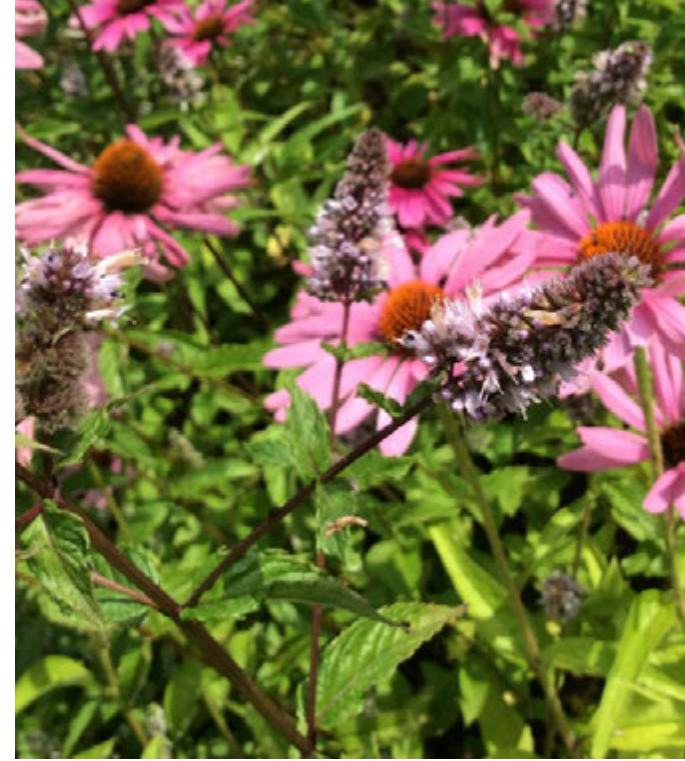

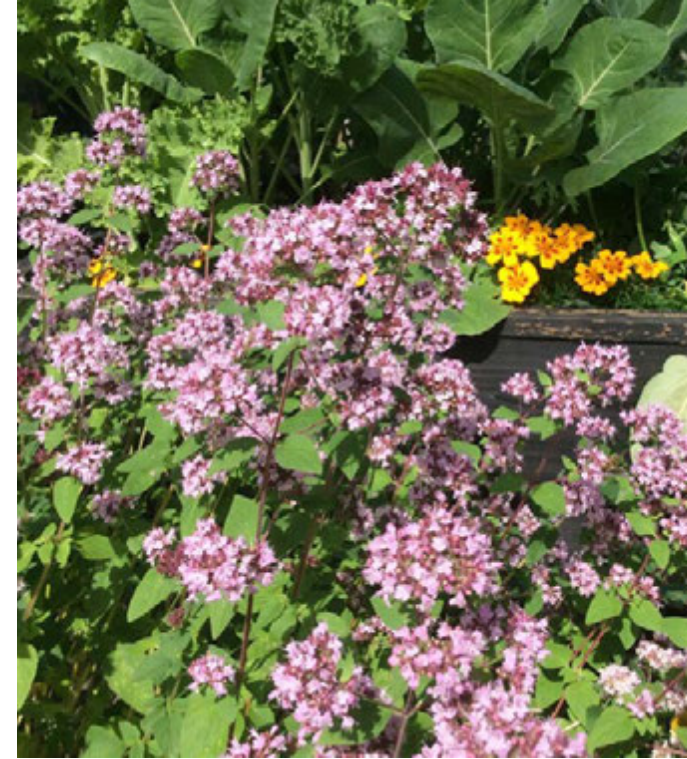
sitruunamelissa

- Siemenet itävät hitaasti kuivahkossa maassa
- Latvotaan jotta tuuheutuu ja pysyy vehreänä
- Ei pidä paahteesta, talvehtii jos juuristoon ei kerry liikaa märkyyttä

minttu

- Leviää rönsyistä voimakkaasti
- Latvotaan usein, kaunis maljakossa
- Monivuotinen, voidaan syksyllä siirtää sisälle

timjami & oregano

- Siemenet itävät valossa huoneenlämmössä
- Sitä voimakkaampi aromi mitä karumpi maa ja aurinkoisempi kasvupaikka
- Latvotaan usein, kukat kauniita kimpuiissa
- Maku on vahvin kukkivissa versoissa
- Monivuotinen, talvehtii jos suojataan juuriston märkyydeltä

Milloin satoa viljelylaatikosta?

tomaatti

kurkku

kesäkurpitsa

pavut

salaatit

yrtit

lehtikaali

peruna

retiisi

touko

kesä

heinä

elo

syys